

20/11 2019

ILDSJÆLE VISER 19 NYE VEJE TIL FÆLLESSKAB OG GRØNNE LØSNINGER

Fra Nordjylland til Bornholm sprudler Danmarks byggende ildsjæle med projektidéer, som rækker ud til lokalsamfundet, styrker fællesskabet og understøtter en bæredygtig udvikling. Nu kan 19 nye ildsjæleprojekter blive til virkelighed med støtte fra Realdanias Underværker-kampagne.

Den gamle produktionshal i **Nexø** skal være centrum for et nyt 'reparationsfællesskab', hvor frivillige kræfter sætter lokale borgeres kasserede ting i stand, så de kan bruges igen. I **Skjern** vil en gruppe lokale unge omdanne byens ikoniske rundremise til værested for musik, teater, stand-up, brædspilsaftener og studiesparring. Og i det almene boligbyggeri Hørgården i **København** drømmer ildsjæle om at bruge et nyt drivhus og udekøkken til at samle lokalområdet om bl.a. grøntsagsdyrkning og madlavning.

Hele 110 idéer var på bordet, da Underværker-kampagnens bedømmelsesudvalg for nyligt mødtes for at udvælge projekter til støtte. Siden 2014 har Realdania – i regi af kampagnen – bidraget med en økonomisk håndsrækning til mere end 145 frivillige projekter i det byggede miljø, og nu er yderligere 19 projekter et skridt videre mod realisering. De valgte projekter er vidt forskellige og forgrener sig over hele Danmark. Men fælles er, at ildsjælene bygger, istandsætter og ombygger bygninger og byrum som springbræt til øget lokalt fællesskab og nye aktiviteter.

"Det er altid en fornøjelse at læse de mange ansøgninger fra hele landet, og i Realdania er vi glade for endnu en gang at kunne bakke op om den frivillige indsats. Hvor andre ser problemer, ser ildsjælene muligheder. De er frontløberne, de gør noget ved sagen og har modet til at gå nye veje – til inspiration og gavn for os alle sammen, siger Astrid Bruus Thomsen, programchef i Realdania.

Ildsjæle er frontløbere for grønne løsninger

Særligt for denne ansøgningsrunde er, at en overvægt af projekterne anvender og afprøver bæredygtige metoder og materialer eller udvikler tilbud, som gør det nemmere for andre at agere mere bæredygtigt i hverdagen – bl.a. gennem cirkulær økonomi.

De 19 valgte projekter støttes samlet med ca. 11,7 mio. kr. Et eksternt bedømmelsesudvalg har bistået Realdania med udvælgelsen. Se alle de udvalgte projekter på www.underværker.dk

Ny ansøgningsrunde på vej

For ildsjæle med en god projektidé er endnu en mulighed for at byde ind. Næste ansøgningsrunde har frist den 27. marts 2020. Følg med på Underværker.dk, i kampagnens nyhedsbrev og på Facebook.

Yderligere oplysninger

Programchef i Realdania Astrid Bruus Thomsen, tlf. 29 69 52 23

FAKTA

Om de udvalgte projekter:

Bornholm

- **Eksperimentarium for cirkulær økonomi, Nexø, Bornholms Regionskommune**
Den gamle produktionshal på 400 m² i den tidligere møbelfabrik i Nexø skal være centrum for et reparationsfællesskab baseret på frivillige kræfter. Idéen er, at borgerne sætter kasserede ting i 'genbrugsen', som frivillige kræfter derefter reparerer.
Støttebeløb: 300.000 kr.

Fyn og øerne

- **Nyt tag på Fiskeriets Hus, Bagenkop, Langeland Kommune**
Fiskeriets Hus ønsker at fremtidssikre den gamle havnesmedie fra 1908, der fortæller fiskeriets historie gennem mere end 100 år. Bygningen skal renoveres for at sikre museets effekter og styrke turismen på det sydlige Langeland. Projektet understøtter formidlingen af fiskeriets og egnens kulturhistorie.
Støttebeløb: 200.000 kr.
- **Skalleværket i Klintebjerg, Otterup, Nordfyns Kommune**
Lokale borgere vil etablere et fælleshus på havnen i Klintebjerg. Huset skal være mødested for alle typer grupper med både aktiviteter på land og vand, fx lokalrådets møder, børnehavens dag i strandkanten og det sociale samlingssted for bådelaug og vinterbadere.
Støttebeløb: 1.000.000 kr.
- **STORM Folke- og Naturgård, Håstrup, Faaborg-Midtfyn Kommune**
Foreningen STORM vil etablere STORM Folke- og Naturgård i den fredede og kulturhistoriske hovedgård, Stormgården – en af Fyns store stråtekte bindingsværksgårde. Foreningen faciliterer kultur- og naturarrangementer og etablerer 'Storm Hulen' til formidling af den lokale natur og fauna, samt café og folkesal til bl.a. koncerter og festivaler.
Støttebeløb: 1.000.000 kr.
- **Værkstedsfællesskabet Aakilde, Vester Skerninge, Svendborg Kommune**
En flok værkstedssøgende ildsjæle er gået sammen om at omdanne et tidligere andelsmejeri fra 1888 til et værkstedsfællesskab. Fællesskabet vil også skabe sociale arrangementer omkring teater, film eller musik. Målet er at fylde mejeriet med keramik, scenografier, bæredygtige byggematerialer og lyden af musik, grydelåg og podcastproduktioner.
Støttebeløb: 735.000 kr.

Jylland

- **Børns Stemme – Fremtidens Hirtshals, Hjørring Kommune**
Foreningen BIBIANA Danmark er i gang med at transformere et tidligere vod- og trawlbinderi på havnen i Hirtshals, der de næste 5 år skal fungere som børnekulturhus for hele Nordjylland. Huset skal være base for kreative og kunstneriske bygge- og arkitekturprojekter for især byens børn.
Støttebeløb: 200.000 kr

- **Hop i Fjorden – friluftsliv for alle, Kolding, Kolding Kommune**
Vinterbadeklubben 'Hop i fjorden' etablerer cirkelslag og boardwalk, der binder omklædnings-, toilet- og saunafaciliteter sammen med eksisterende badebro. Visionen er at sikre de rette rammer for et attraktivt friluftsliv ved Kolding Fjord, så endnu flere får lyst til og glæde af den rige natur og områdets mange muligheder.
Støttebeløb: 700.000 kr.
- **Kronjyllands Tech Mekka, Bjerregrav, Randers Kommune**
I en tilbygning til byens sportshal etableres et teknologisk mødested, hvor man mødes på tværs af generationer for at eksperimentere, lege, lære og udvikle på kryds og tværs med alt fra robotter, VR, 3D-print, e-sport, droner og automatik.
Støttebeløb: 350.000 kr.
- **Kystterrasser Lildstrand, Lildstrand, Thisted Kommune**
Lokale borgere, fiskere og sommerhusejere er gået sammen om at anlægge kystterrasser på landingspladsen i Lildstrand - stedet, hvor lokale og turister mødes. Kystterrasserne skal være en arkitektonisk attraktion og skabe mere sikkerhed for stedets forskellige brugere.
Støttebeløb: 1.000.000 kr.
- **Købmandsbutik og medborgerhus, Tandsløt, Sønderborg Kommune**
Lokale borgere vil renovere og ombygge en tidligere købmandsbygning og tidligere bank til fælleshus. Målet er bl.a. at bevare den lokale indkøbsmulighed, hvor der også kan afhentes receptpligtig medicin og sendes og afhentes pakker. Købmanden er med til at sikre, at landsbyen fortsat vil være et attraktivt sted at bo.
Støttebeløb: 900.000 kr.
- **Maritime Faciliteter – Kammerslusen ved Vadehavet, Ribe, Esbjerg Kommune**
Ribe Sejlklub vil etablere en flydebro i lærketræ og et fælleshus ved Kammerslusen ved Vadehavet. Stedet rummer potentiale som porten til Vadehavet og som et formidlings-, undervisnings- og oplevelsessted. En ny bådebro og fælleshus kan formidle stedets fugleliv, den historiske sejlads i Ribe, stormfloder og de begyndende klimaforandrings betydning for området.
Støttebeløb: 250.000 kr.
- **Platform X, Nørager, Rebild Kommune**
En gruppe unge fra elev- og centerrådet på den lokale skole vil skabe et sceneområde, relaxområde og et være- og lærested for aktiviteter på tværs af byens tiltag - fra revy til kulturskole, foredrag, små lokale koncerter til udendørs teater. Dette placeres på 'eXperiment', et allerede eksisterende ungedrevet udemiljø til gavn og inspiration for alle byens borgere.
Støttebeløb: 250.000 kr.
- **Remisen Skjern, Skjern, Ringkøbing-Skjern Kommune**
En gruppe lokale unge vil omdanne en ikonisk rundremise i forfald til værested med musik, teater, stand-up, brætspilsaftener, studiesparring etc.
Støttebeløb: 850.000 kr.
- **Rofærgehavn og garnhus i Oddesund N., Oddesund N, Struer Kommune**
Lokale borgere drømmer om at renovere det stærkt forfaldne garnhus i Rofærgehavnen. Huset blev tidligere brugt som den sidste bundgarnsfiskers værksted og tjærested. Huset skal blandt andet gøres anvendeligt til formidling af områdets kulturarv.

Støttebeløb: 640.000 kr.

Sjælland

- **Fælleshus under klimaskærm, Melby, Halsnæs Kommune**
Foreningen Andelsgaarden vil bygge en helt ny type fælleshus under et drivhus, der fungerer som en klimaskærm. Fælleshuset skal forene fællesskab, oplysning og produktionen af klimavenlige grøntsager under samme tag. Fælleshuset bygges og indrettes ved genanvendelse af materialer fra den gamle lade.
Støttebeløb: 1.000.000 kr.
- **Nye rammer i verdens ældste biograf, Korsør, Slagelse Kommune**
Foreningen Korsør Bios Venner ønsker at renovere og modernisere verdens ældste biograf fra 1908, så publikum også fremover kan opleve biografens kulturhistorie. Biografen er et samlingssted for kulturtiltag i Korsør og er et alternativ til storbyens metervareoplevelser.
Støttebeløb: 450.000 kr.
- **Nyt liv i tidligere missionshus, Bisserup, Slagelse Kommune**
Foreningen BIS'koppen vil istandsætte og modernisere det 100 år gamle bevaringsværdige missionshus, så det kan rumme bykontor med aktiviteter for alle aldre, fx frivilligcafé, bogudlån, bedstemorordning, strikkeklub, mødreklub, musik og teater for landsbyens borgere.
Støttebeløb: 1.000.000 kr.
- **Drivhus i Hørgårdens Byhave, Amager, Københavns Kommune**
Ved hjælp af et nyt drivhus og udekøkken skal Hørgårdens Byhave være et lokalt omdrejningspunkt for grønne fællesskaber, madproduktion, sundhed/ernæring og give bymennesket et roligt og frodigt samlingspunkt. Opførelsen vil overvejende ske med genbrugsmaterialer.
Støttebeløb: 400.000 kr.
- **Opbevaring af hjemløses ejendele, København NV, Københavns Kommune**
Efter en ombygning af Kompasset er der ikke længere plads til de store skabe, der huser de udenlandske hjemløses ejendele. Kompasset ønsker derfor at opføre et isoleret skur i fællesskab med Kompassets brugere, så hjemløse kan tilgå deres sager, tørre tøj og få en snak om sorger og glæder under halvtag.
Støttebeløb: 500.000 kr.

Om kampagnen Underværker:

Siden 2014 har Realdanias kampagne Underværker målrettet støttet ildsjæleprojekter i det byggede miljø. Projektansøgningerne vurderes af et bedømmelsesudvalg bestående af:

- Julie Takla Helsted, chef for Saxogade
- Peter Sand, forretningsudvikler og direktør for Naturkraft
- Ane Cortzen, arkitekt, TV- og radiovært
- Finn Jorsal, projektmager og tidl. præsident for Friends of Cold Hawaii
- Balder Johansen, social entreprenør og leder af LOGIK & CO

Endelig tildeling af støtte sker ved Realdanias direktion på baggrund af bedømmelsesudvalgets anbefalinger.